

Van stressie naar agressie

Honden en mensen spreken nu eenmaal niet dezelfde taal. Waar de mens heel erg gericht is op wat gezegd wordt (verbale communicatie), krijgt een hond de meeste informatie uit lichaamstaal (non-verbale communicatie).

Onderstaand schema geeft weer hoe een hond kan reageren als hij zich gestresseerd of bedreigd voelt. Hoe eerder u de signalen herkent bij uw hond, hoe eerder u kunt ingrijpen.

Let op: honden houden zich niet netjes aan alle stapjes of de volgorde van de stapjes. Al deze gedragingen geven aan dat uw hond in meer of mindere mate stress ondervindt!

Kalmerende signalen

- overspronggedrag zoals snuffelen op de grond, zichzelf plots krabben of likken
- geeuwen, knipperen met ogen, smekken, tongelen
- kop wegdraaien (wegkijken), ogen sluiten
- lichaam wegdraaien, zitten, poot geven, langzaam bewegen
- weglopen, drentelen

Stress signalen

- lage houding, oren plat, hijgen, verwijde pupillen
- uitschudden
- ineengedoken blijven staan of neerliggen, staart ingetrokken, zwetende poten, trillen
- pootje opheffen, oogwit zichtbaar, piepen, janken

Focus-Ready-Set-Go

- Focus: verstijven, aanstaren, spanning in hele lichaam
- Ready: grommen, tanden laten zien
- Set: snappen, uitvallen
- Go: (herhaaldelijk) bijten

Vanuit menselijk standpunt zou de onderverdeling van deze signalen als volgt vertaald kunnen worden:

- de signalen in groentinten: *“Baasje, ik weet niet goed wat ik van prikkel ‘X’ moet verwachten en vind het heel spannend”.*
- de signalen in geeltinten: *“Baas, prikkel ‘X’ is er nog steeds en ik word er hoe langer hoe benauwder van!”.*
- de signalen in roodtinten: *“Mens! Ik zei je toch dat ik het niet vertrouwde!! En jij deed er niets mee, dus nu moet ik het zelf oplossen!!!”.*

Een hond die gromt, blaf, snapt, bijt... is afschrikwekkend. Het is iets wat geen enkele eigenaar bij zijn hond wilt zien. Agressie is niet meer dan een communicatiemiddel, maar wel één die ernstig genomen moet worden! Het is geen karaktereigenschap waarmee hij geboren wordt.

Een hond bijt praktisch nooit "zomaar" uit het niets. Hij kan echter leren dat agressie een efficiënte manier is om uit een stresserende of bedreigende situatie te ontsnappen. Als dat het geval is dan moeten we ons 2 vragen stellen.

- Waarom voelt de hond zich zo ongemakkelijk? Welke emotie ligt aan de basis van agressief gedrag?
- Waarom vertoont de hond in de gegeven situatie zulk explosief gedrag? Zou het kunnen dat de mens geen gehoor heeft gegeven aan de zachte stem van de hond, waardoor hij zich genoodzaakt voelt om dan maar direct te gaan schreeuwen?

Een hond die agressie vertoont kan heel zelfverzekerd overkomen. De oren naar voren, lichaam groot, gewicht naar voren, de staart omhoog... Maar schijn bedriegt: meestal zijn deze honden bang! Als u heel goed kijkt, zult u zien dat hun lichaamstaal veranderd op het moment dat ze reageren. Gedurende een fractie van een seconde gaat hun staart iets lager en kunnen hun oren of gewicht naar achteren gaan. In dat korte moment geven ze de ware motivatie van hun agressie bloot: ze voelen zich bedreigd en genoodzaakt om agressie te gebruiken om uit de netelige toestand te ontsnappen.

De zelfverzekerde 'bluf' houding is het resultaat van aangeleerd gedrag. Eens een bange hond merkt dat agressie hem uiteindelijk uit de benarde positie helpt, zal hij overtuigender worden in het vertonen van dat gedrag én het herhalen.

Dus hoewel de hond zelfverzekerd lijkt, is de oorspronkelijke onderliggende emotie nog steeds angst!

Als u het vermoeden heeft dat uw hond aan stress lijdt of onrustwekkende gedragingen vertoont, roept u best hulp in van een gediplomeerd gedragstherapeut. Deze kan het gedrag van uw hond evalueren en aangepast advies geven.